

[Krag.]

Grænse, og at vi i en saa vanskelig Tid som den nærværende aldeles ikke regulerer Behovet efter Bæreevnen, og her ligger efter vor Opfattelse Hovedopgaven i den kommende Tid: at naa til en saadan Regulering. Det er Betingelsen for, at det baade produktionsmæssigt og valutamæssigt kan komme til at gaa os vel.

Men saa kommer Spørgsmaalet, om Ejendomsskatterne bør veksle med Behovet, og dette afføder igen et andet Spørgsmaal, nemlig om det overhovedet er berettiget at opkræve Ejendomsskat.

Rent principielt maa jeg være af den Opfattelse, at en saadan Berettigelse er til Stede; thi naar de faste Ejendommens Besiddere faar Ejendomsret, uhindret Brugsret, Dispositionsfrihed og Overdragelsesfrihed overfor en saa væsentlig Del af Nationalformuen, saa er det rimeligt, at der derfor ydes Samfundet en Afgift. Ved Nationalformue forstaar jeg naturligvis i dette Ords sædvanlige Betydning: Værdien af alle Ejendomme og Ting minus den udenlandske Nettogæld, en Værdi som i 1927 af Økonomer er anslaaet til 24 Milliarder Kroner, hvoraf Ejendomsværdierne udgør godt og vel Halvdelen.

Naar man nu saaledes erkender Berettigelsen af en vis Beskatning af fast Ejendom, bliver Spørgsmaalet: Hvorefter skal saa denne Beskatning rette sig? Jeg har før haft Lejlighed til i dette høje Ting at fremsætte min Opfattelse deraf. Jeg ser saaledes paa det — og mit Parti med mig —, at Ejendomsskatterne skal rette sig efter de vekslende Vurderinger. Det er efter vor Opfattelse uretfærdigt i Tilgift hertil at ændre Ejendomsskatten efter det vekslende Behov.

Ejendomsskatterne betegnedes i svundne Dage som de faste Skatter. Det Ord anvendes ikke mere. Det er gaaet af Brug som Følge af Tidernes Ugunst, som Følge af Nødvendigheden af det voksende Behovs Tilfredsstillelse. Men her er der i Gennemførelsen af Skattepolitikken her i Landet gjort den Fejl, at man ikke har ladet det vekslende Behov dække gennem Indkomstskatten, men i væsentlig Grad har lignet det paa de faste Ejendomme uden Hensyn til, om disses Værdiændringer og Afkastningsmuligheder berettigede et saadant Skattepaalæg.

Ud fra dette Ræsonnement kommer vi til den absolutte Konsekvens, at Ejendomsskatten maa være en i Promille fast Ydelse, vekslende med den vekslende Værdi af Brugsretten, det vil sige vekslende med de

skiftende Vurderinger, idet den vekslende Afkastning er Grundlaget for Ejendomsbesidderens Indkomstskat, og det er jo ogsaa i Hovedsagen erkendt, hvad angaar Beskatningen af fast Ejendom til Staten; men hvis Princippet dér er rigtigt — og ogsaa lovfæstet —, bør det samme være Tilfældet ogsaa for Beskatningen af fast Ejendom, baade til Amts- og Sognekommuner.

Det er dette, som Forslagsstillerne ved de her fremsatte Lovforslag vil have slaaet fast, og det forekommer os ganske ubegribeligt, at man fra nogen Side kan modsætte sig, at dette sker, efter at man, hvad Stats-ejendomsskatten angaar, fuldt ud har givet Erkendelsen af denne vor Opfattelse Udtryk.

Altsaa Princippet: det vekslende Behovs Tilfredsstillelse, Behovet begrænset i Forhold til Prisniveauet og Bæreevnen, skal finde sit Udtryk i Indkomstbeskatningen og ikke i Beskatningen af faste Ejendomme, og det er, som sagt, ogsaa det Princip, som er gennemført i Hovedstaden og i Byerne.

I 1901—02 hvilede af samtlige Skatter i Hovedstaden 53 pCt. paa fast Ejendom, i Provinsbyerne 12 pCt. og i Landkommunerne 77 pCt. Disse Tal var i 1903—04 blevet til henholdsvis 58, 15 og 62 pCt., i 1924—25 til 19, 8 og 58 pCt., i 1930—31 til 24, 12 og 54 pCt.

Man vil altsaa se, at i Hovedstaden og Provinsbyerne har Indkomsten gennem hele Aarhundredet baaret Hovedbyrden, medens Forholdet er det modsatte i Landkommunerne. I Hovedstaden og Provinsbyerne har man ved Lovgivningen af 31. Marts 1926 lagt et Loft over Ejendomsbeskatningen, som i nogen Maade gør Ejendomsskatterne uafhængige af Behovet, i hvert Tilfælde saaledes, at en vis Brøkdel af dette Behov ikke maa overskrides. Det var ogsaa Tilfældet i Amterne; men vi har for længst erkendt, at det Loft, som da blev lagt i 1926, laa for højt, og i Sognekommunerne er der overhovedet ikke fastsat nogen Grænse for Ejendomsbeskatningen ud over den, der tilvejebringes i Henhold til Amtsraadets Berettigelse til at skride ind, hvor Beskatningen ændres i en Sognekommune til Ugunst for fast Ejendom.

Jeg maa her redegøre for nogle Tal, som viser hele denne Beskatnings Udvikling. I 1909 var Ejendomsværdien i Hovedstaden 1800 Mill. Kr., og Ejendomsskatterne dér udgjorde ca. 9 Mill. Kr. eller 5 pro mille af Ejendomsværdien; i Provinsbyerne var Ejendomsværdien 1 Milliard, Ejendomsbeskatningen ca. 2 Mill. Kr., det vil sige 2 pro mille af Værdien; i